

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชน ในจังหวัดชลบุรี

Factors Affecting the Conservation tourism of young travelers in Chonburi Province.

ปรีชา คำมาดี^{1*} และสมพงษ์ อัสวริยธิปัตติ²

Preecha Khammadee^{1*} and Sompong Aussawariyathipat²

¹หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการบิน สถาบันเทคโนโลยีการบิน
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

²Bachelor of Business Administration, Aviation Management, Institute of Aviation Technology
Rajamangala University of Technology Tawan-Ok

*Corresponding author, E-mail: preecha.aj@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือกลุ่มเยาวชนที่เป็นนักท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรีจำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์พบว่า 1) นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) นักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เยาวชน

Abstract

The objectives of this research were to study and compare Factors Affecting the Conservation tourism of young travelers in Chonburi. The samples were 400 young travelers in Chonburi. The tool for gather data was a set of questionnaire (Rating Scale 5 level). The Research finding were as follow: 1. All aspects of Factors Affecting the Conservation tourism of young travelers in Chonburi were at the high level. 2. A comparison of Factors Affecting the Conservation tourism of young travelers in Chonburi was found out that 1) Conservation travelers who had different gender showed their different Factors Affecting the Conservation tourism with the 0.05 level of statistical significance, 2) Conservation travelers who had different age, education, occupation and

average income permonth showed their different Factors Affecting the Conservation tourism with no statistical significance.

Keywords: Conservation tourism, young travelers

บทนำ

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่ผ่านมา แม้สามารถสร้างรายได้มหาศาลในระบบเศรษฐกิจของประเทศ แต่ได้ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรท่องเที่ยวทั้งด้านธรรมชาติและวัฒนธรรมอย่างฟุ่มเฟือยเพื่อผลประโยชน์สูงสุด เป็นผลให้ทรัพยากรแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เสื่อมโทรมเสียหาย ถือได้ว่าอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนทำลายทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดการศึกษาหาแนวทางการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ที่จะสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบสร้างความเสียหาย อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยววัฒนธรรม และการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ ซึ่งล้วนเป็นแนวทางการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน (Sustainable Tourism) และเพื่อผลสำเร็จสูงสุดในการพัฒนาแบบยั่งยืน ควรดำเนินการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมควบคู่ไปด้วย ซึ่งอาจเรียกได้ว่า นิเวศพัฒนา (Eco development) คือ การพัฒนาควบคู่กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ด้วยข้อจำกัดของทรัพยากรที่ไม่สามารถเพิ่มพูนได้ทันทีหรือเพียงพอ ต่อการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ซึ่งนับวันจะเพิ่มจำนวนมากขึ้นเรื่อย ๆ การนำทรัพยากรมาใช้จึงต้องคิดไตร่ตรองให้รอบคอบมากขึ้น นำไปสู่แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อผลสำเร็จสูงสุดในการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน รายได้หลักของประเทศส่วนใหญ่มาจากภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวซึ่งในปัจจุบันการท่องเที่ยวในประเทศไทยมีจำนวนประชากรเดินทางท่องเที่ยวมากขึ้น มีสถานที่ท่องเที่ยวรูปแบบต่าง ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่สิ่งที่เป็นปัญหาคือประชาชนขาดความตระหนักถึงการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ซึ่งเยาวชนเป็นวัยที่ควรปลูกฝังให้รู้จักการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ตระหนักและวางแผน รวมถึงช่วยกันรับผิดชอบอนุรักษ์ เพื่อให้ทรัพยากรคงอยู่และใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนต่อไป โดยการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการรักษาทรัพยากรและสภาพแวดล้อม เพื่อให้คงอยู่และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภททั้งด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2557) การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์จะไม่ก่อให้เกิด การรบกวนหรือทำความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่มีวัตถุประสงค์อย่างมุ่งมั่นเพื่อชื่นชม ศึกษา เรียนรู้ และเพลิดเพลินไปกับทัศนียภาพ พืชพรรณ และสัตว์ป่า ตลอดจนลักษณะทางวัฒนธรรมที่ปรากฏในแหล่งธรรมชาตินั้น อีกทั้งช่วยสร้างโอกาส ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลให้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดประโยชน์ต่อชุมชนท้องถิ่น (สฤกษ์ แสนอรุณ, 2558) จังหวัดชลบุรีถือได้ว่าเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันออกที่มีสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เนื่องจากพื้นที่ในจังหวัดชลบุรีมีทั้งในส่วนที่เป็นทะเล ภูเขา น้ำตก ฯลฯ ซึ่งสถานที่เหล่านี้ล้วนเป็นสิ่งที่ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มาสัมผัสกับธรรมชาติ วัฒนธรรมท้องถิ่นต่าง ๆ และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในปัจจุบันนี้ได้มีความสำคัญมากขึ้น

ดังนั้นจากที่มาและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับนั้นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแหล่งเที่ยวในจังหวัดชลบุรีและแหล่งท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์ในพื้นที่อื่น ๆ ในด้านการบริหารจัดการ การกำหนดนโยบายและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี ในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วม ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ด้านกระบวนการและช่องทางการให้บริการ จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แนวคิด ทฤษฎี กรอบแนวคิด

แนวคิดเรื่องการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ให้ความสำคัญต่อการรักษาทรัพยากรและสภาพแวดล้อม เพื่อให้คงอยู่และใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน โดยครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภททั้งด้านธรรมชาติและวัฒนธรรม (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2557)

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน คือ การท่องเที่ยวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สามารถเอื้อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และรักษาทรัพยากรสิ่งแวดล้อมให้ดำรงอยู่ตลอดไป เป็นการท่องเที่ยวแนวใหม่ที่มีการจัดการที่ดี มีการจัดรูปแบบกิจกรรมและขนาดที่เหมาะสม รมั้ตระวังต่อการใช้ทรัพยากรการท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดปัญหาและผลกระทบน้อยที่สุด โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญในการสร้างจิตสำนึกประสานความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว มากกว่าให้ความพึงพอใจอย่างไม่มีขอบเขตแก่นักท่องเที่ยว (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2558)

แนวคิดเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยว นั้นเกิดได้จากอิทธิพลหลายประการซึ่งอาจจำแนกได้ดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ พฤติกรรมนักท่องเที่ยวเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการท่องเที่ยว เช่น นักท่องเที่ยวกลุ่มอนุรักษ์มีวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวเพื่อรักษาสภาพแวดล้อมหรือช่วยระบบนิเวศน์ให้สมบูรณ์เหมือนเดิม
2. ความพร้อม หมายถึงความสามารถหรือภาวะที่มีอยู่ในตัวนักท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความต้องการ นักท่องเที่ยวจะต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกาย จิตใจและด้านงบประมาณ เช่น การท่องเที่ยวเชิงผจญภัย การไต่เขา การปีนหน้าผา การดำน้ำ เป็นต้น
3. สถานการณ์ หมายถึงโอกาสหรือเหตุการณ์ที่เอื้ออำนวยการทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการท่องเที่ยว เช่น การปฏิบัติหรือการประกาศภาวะฉุกเฉินทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวลดลง
4. การแปลความหมาย หมายถึง วิธีการคิดเพื่อตอบสนองความพึงพอใจในสถานการณ์ใด สถานการณ์หนึ่ง ตัวอย่าง เช่น เวลา 7.00 น. เป็นเวลาที่จัดให้นักท่องเที่ยวได้รับประทานอาหารเช้าก่อนออกเดินทาง เป็นต้น
5. การตอบสนอง หมายถึง การทำกิจกรรมตามที่ได้เลือกเอาไว้ก่อนหน้านี้ เช่น นักท่องเที่ยวได้ตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ในวันหยุดช่วงเทศกาลสงกรานต์ นักท่องเที่ยวจะต้องวาง

แผนการท่องเที่ยวไว้ล่วงหน้าและดำเนินการตามแผนการที่ได้วางไว้ เช่น การกำหนดงบประมาณ สถานที่ แหล่งท่องเที่ยว เวลาและรายละเอียดในการเดินทาง การจองที่พัก เป็นต้น

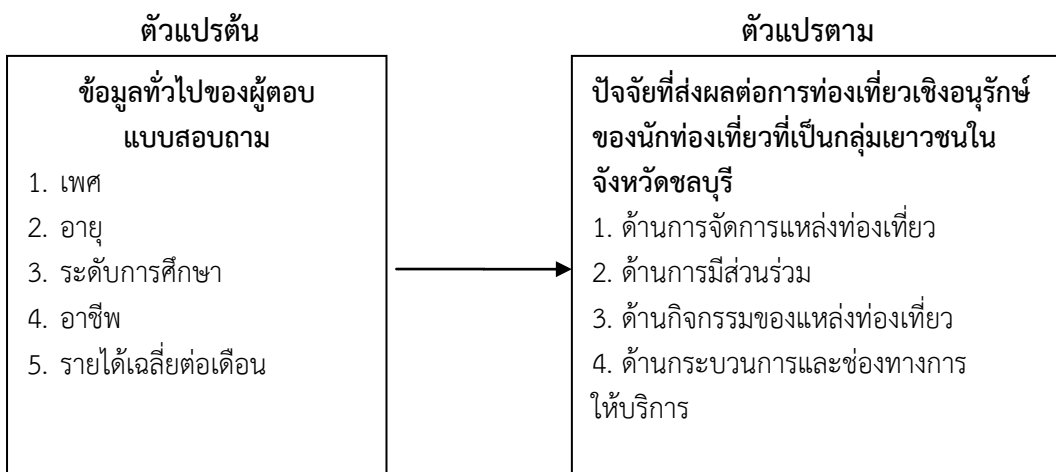
6. ผลลัพธ์ หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำซึ่งเป็นไปได้ตามที่คาดหวังไว้หรือเป็นความผิดหวัง เมื่อผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนักท่องเที่ยวจะต้องยอมรับกับปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นไปในลักษณะใด เช่น แหล่งท่องเที่ยวปิด รถเสีย ห้องพักเต็ม ฯลฯ และต้องยอมรับกับความผิดหวังที่เกิดขึ้นหรือเลิกล้มความต้องการเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ เช่น เกิดน้ำท่วมจนไม่สามารถเดินทางไปท่องเที่ยวได้ (ปราโมชน์ รอดจำรัส, 2557)

องค์ประกอบสำคัญของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์มีความสัมพันธ์กับปัจจัยแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกันอย่างเป็นระบบ โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 องค์ประกอบด้วยกันดังนี้ (ทิพวรรณ พุ่มมณี, 2558).

1. ด้านพื้นที่ แหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความเกี่ยวข้องกับธรรมชาติที่มีเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น โดยเป็นจุดดึงดูดสำคัญให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวยังพื้นที่ต่าง ๆ ตามความสนใจ
2. ด้านการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เป็นการท่องเที่ยวที่มีความรับผิดชอบ ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีการจัดการที่ยั่งยืนมีการควบคุมพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีขอบเขต โดยจะให้ความสำคัญในด้านขีดความสามารถในการรองรับพัฒนาสิ่งแวดล้อมความสะอาด
3. ด้านกิจกรรมการท่องเที่ยว นับเป็นส่วนสำคัญต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ซึ่งหากไม่มีการจัดการและมาตรการควบคุมที่เหมาะสม อาจทำให้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้รับความเสียหาย
4. องค์ประกอบด้านการมีส่วนร่วม โดยการมีส่วนร่วมของนักท่องเที่ยวและชุมชนเป็นส่วนผสมของการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนโดยล้วนมีความเกี่ยวข้องและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ซึ่งนักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ประสบการณ์ความรื่นรมย์ จากการที่ได้สัมผัสกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมชุมชนและธรรมชาติใกล้เคียง ส่วนชุมชนได้ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งผลกระทบด้านลบที่เกิดขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ทำการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้คือ นักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี โดยศึกษาจากจำนวนกลุ่มเยาวชนที่มาท่องเที่ยวซึ่งไม่สามารถระบุจำนวนประชากรที่แน่นอนได้จึงกำหนดขนาด (n) เท่ากับ 400 คน โดยใช้สูตรของ Taro Yamane (1973; อ้างถึงในราศรี ไวนิชกุลและชูศักดิ์ อุดมศรี, 2543) โดยกำหนดความเชื่อมั่นทางสถิติ 95% โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างหลายขั้นตอน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลากอำเภอที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 4 อำเภอจาก 9 อำเภอ ซึ่งได้แก่ อำเภอศรีราชา อำเภอพนัสนิคม อำเภอหนองใหญ่ อำเภอสัตหีบ
2. ขั้นที่ 2 กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้มีสัดส่วนที่เท่ากันในแต่ละอำเภอโดยกำหนดให้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละอำเภอมีจำนวนเท่ากับ 100 คน รวม 4 อำเภอได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม, พฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี และปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี

การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ทุกข้อ
2. ผู้วิจัยปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คุณเชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 หน้า 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.89

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แต่ละรายการจากนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยแบ่งการวิเคราะห์ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชน โดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistic) โดยหาค่าความถี่ ร้อยละ
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรี โดยใช้สถิติ t-test และวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

ผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 66.00 มีอายุระหว่าง 19-21ปี คิดเป็นร้อยละ 35.80 มีการศึกษาอยู่ในระดับม.6/ปวส. คิดเป็นร้อยละ 51.50 มีอาชีพเป็นนักศึกษาคิดเป็นร้อยละ 59.80 มีรายได้ต่ำกว่า 5,000 บาท สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่เป็นกลุ่มเยาวชนชนในจังหวัดชลบุรี มีการท่องเที่ยว 2-3 ครั้งต่อปีคิดเป็นร้อยละ 37.80 ลักษณะการท่องเที่ยวที่ชื่นชอบมากที่สุดคือการท่องเที่ยวทางทะเลคิดเป็นร้อยละ 40.20 บรรยากาศถือเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 40.80 ครอบครัวมีอิทธิพลต่อการเดินทางท่องเที่ยวคิดเป็นร้อยละ 63.80 อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีอิทธิพลในการเดินทางคิดเป็นร้อยละ 52.00 ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยในการเดินทางท่องเที่ยวอยู่ระหว่าง 1,501-3,000 บาท

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนชนในจังหวัดชลบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$ S.D. = S.D. 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อยได้แก่ ด้านกระบวนการและช่องทางในการให้บริการ ($\bar{X} = 4.02$ S.D. = S.D. 0.61) รองลงมาด้านการจัดการท่องเที่ยว ($\bar{X} = 4.01$ S.D. = S.D. 0.52) นอกจากนี้เป็นด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{X} = 3.98$ S.D. = S.D. 0.64) และด้านการมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.97$ S.D. = S.D. 0.60) เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนชนในจังหวัดชลบุรีพบดังตารางที่ 1-5 ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนชนในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามเพศ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ชาย (n = 136)		หญิง (n = 264)		t	p-value
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว	3.91	0.53	4.06	0.51	-2.86*	0.00
2. ด้านการมีส่วนร่วม	3.88	0.54	4.02	0.62	-2.14*	0.03
3 ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	3.92	0.65	4.02	0.63	-1.41	0.16
4 ด้านกระบวนการและช่องทางฯ	3.95	0.59	4.06	0.61	-1.68*	0.09
รวม	3.91	0.49	4.04	0.54	-2.36*	0.02

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพบทางด้านจัดการแหล่งท่องเที่ยว ด้านการมีส่วนร่วมและด้านกระบวนการและช่องทางในการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	2.475	4	0.619	2.241	0.064
ภายในกลุ่ม	109.076	395	0.276		
รวม	111.552	399			
ด้านการมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	2.309	4	0.577	1.607	0.172
ภายในกลุ่ม	141.886	395	0.359		
รวม	144.195	399			
ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	2.951	4	0.738	1.805	0.127
ภายในกลุ่ม	161.417	395	0.409		
รวม	164.367	399			
ด้านกระบวนการและช่องทางการให้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	1.378	4	0.344	0.923	0.451
ภายในกลุ่ม	147.406	395	0.373		
รวม	148.783	399			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	1.995	4	0.499	1.780	0.132
ภายในกลุ่ม	110.670	395	0.280		
รวม	112.665	399			

จากตารางที่ 2 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	0.124	3	0.041	0.147	0.932
ภายในกลุ่ม	111.428	396	0.281		
รวม	111.552	399			
ด้านการมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	0.960	3	0.320	0.885	0.449
ภายในกลุ่ม	143.235	396	0.362		
รวม	144.195	399			
ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	0.552	3	0.174	0.420	0.739
ภายในกลุ่ม	163.846	396	0.414		
รวม	164.367	399			
ด้านกระบวนการและช่องทางการให้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	0.013	3	0.004	0.011	0.998
ภายในกลุ่ม	148.770	396	0.376		
รวม	148.783	399			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	0.178	3	0.059	0.209	0.890
ภายในกลุ่ม	112.487	396	0.284		
รวม	112.665	399			

จากตารางที่ 3 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	1.996	4	0.499	1.799	0.128
ภายในกลุ่ม	109.556	395	0.277		
รวม	111.552	399			
ด้านการมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	4.007	4	1.002	2.822*	0.025
ภายในกลุ่ม	140.188	395	0.355		
รวม	144.195	399			
ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	3.054	3	0.764	1.870	0.115
ภายในกลุ่ม	161.313	395	0.408		
รวม	164.367	399			
ด้านกระบวนการและช่องทางการให้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	2.296	4	0.574	1.548	0.188
ภายในกลุ่ม	146.487	395	0.371		
รวม	148.783	399			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	2.517	4	0.629	2.257	0.062
ภายในกลุ่ม	110.148	395	0.279		
รวม	112.665	399			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 4 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีจำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	2.435	4	0.609	2.203*	0.040
ภายในกลุ่ม	109.117	395	0.276		
รวม	111.552	399			
ด้านการมีส่วนร่วม					
ระหว่างกลุ่ม	3.449	4	0.862	2.420*	0.048
ภายในกลุ่ม	140.747	395	0.356		
รวม	144.195	399			
ด้านกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว					
ระหว่างกลุ่ม	1.856	4	0.464	1.128	0.343
ภายในกลุ่ม	162.511	395	0.411		
รวม	164.367	399			
ด้านกระบวนการและช่องทางการให้บริการ					
ระหว่างกลุ่ม	0.960	4	0.240	0.642	0.633
ภายในกลุ่ม	147.823	395	0.374		
รวม	148.783	399			
รวมทุกด้าน					
ระหว่างกลุ่ม	1.920	4	0.240	0.642	0.633
ภายในกลุ่ม	110.746	395	0.374		
รวม	112.665	399			

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 5 พบว่านักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนในจังหวัดชลบุรีพบว่าปัจจัยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งหมดซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนต่างนำข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ มาพิจารณาประกอบในการ

เลือกสถานที่ท่องเที่ยวของตนโดยสอดคล้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการท่องเที่ยวตามแนวคิดของปราโมชน์ รอดจำรัส (2557) ที่กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์เดินทางท่องเที่ยวเพื่อรักษา สภาพแวดล้อมหรือช่วยระบบนิเวศน์ให้สมบูรณ์นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับปัจจัยดึงดูดที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจ ในการเดินทางท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วยความสวยงามของทิวทัศน์ กิจกรรมของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งจากการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของนักท่องเที่ยวที่เป็นกลุ่มเยาวชนใน จังหวัดชลบุรีโดยนักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าความแตกต่างระหว่างนักท่องเที่ยวที่เป็นเพศชาย และเป็นเพศหญิงนั้นความต้องการในการท่องเที่ยว รูปแบบในการท่องเที่ยวรวมทั้งความชอบหรือความพึงพอใจในแหล่งท่องเที่ยวย่อมมีความแตกต่างกันตามธรรมชาติของเพศซึ่งวิเชียร วงศ์นิชชากุลและคณะ (2553 หน้า 81) ได้กล่าวถึงปัจจัยภายในที่ก่อให้เกิดพฤติกรรมต่างๆ ในลักษณะของส่วนบุคคลคือการจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ บุคลิกภาพและทัศนคตินอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมที่เป็นตัวกำหนดถึง พฤติกรรมของบุคคลโดยหญิงอาจมีความละเอียดอ่อนในการเลือกสิ่งที่ตนเองต้องการมากกว่าเพศชาย นักท่องเที่ยวที่มีอายุและระดับการศึกษาต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งอาจจะเกิดจากนักท่องเที่ยวยังอยู่ในกลุ่มเยาวชนที่มีอายุและระดับการศึกษาที่ใกล้เคียงกันซึ่งทำให้การคิดการตัดสินใจในการเลือกท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ไม่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีอาชีพต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ทั้งนี้ความแตกต่างด้านการมีส่วนร่วมอาจเกิดจากความแตกต่างของอาชีพซึ่งอาชีพแต่ละอาชีพจะมีความเหมาะสมสำหรับการตัดสินใจด้านการท่องเที่ยวโดยบุคคลที่ประกอบอาชีพแล้วจะมีความแตกต่างด้านปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แตกต่างกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฉลองศรี พิมลพงศ์ (2548 หน้า 22) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบของอุปสงค์และปริมาณการซื้อผลิตภัณฑ์ทางการท่องเที่ยวอาชีพของบุคคลเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลเกิดความความต้องการที่แตกต่างกัน นักท่องเที่ยวที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวและด้านการมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจอธิบายได้ว่านักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างด้านรายได้การเดินทางท่องเที่ยวก็จะพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวที่มีการบริหารจัดการที่ดีเหมาะสมต่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ รวมทั้งกระแสของความใส่ใจในการท่องเที่ยวที่มีการส่งเสริมและสนับสนุนจากหลากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน โดยสอดคล้องกับแนวคิดของสมจิตร ล้วนจำเริญ (2556 หน้า 99) ที่ได้กล่าวถึงรายได้ของบุคคลที่ส่งผลการกำหนดชนชั้นทางสังคมที่มีผลต่อการเลือกบริโภคสินค้าหรือบริการที่ส่งผลการตัดสินใจซื้อสินค้าหรือบริการที่อยู่ในกลุ่มสังคมตามชนชั้นของตนโดยมีผลทำให้เกิดความชอบและความพึงพอใจจากการใช้สินค้าหรือบริการนั้นๆ

เอกสารอ้างอิง

- ฉลองศรี พิมลพงศ์. (2548). *การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2557). *การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- (2558). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นราศรี ไวนิชกุลและชูศักดิ์ อุดมศรี. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยธุรกิจ*. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปราโมทย์ รอดจำรัส. (2557). *พฤติกรรมนักท่องเที่ยว*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิเชียร วงศ์นิชชากุลและคณะ. (2553). *หลักการตลาด*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สฤษฎ์ แสงอรัญญา. (2558). *นิยามและความหมายของการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์*. (ออนไลน์), สืบค้นเมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2559 จาก
http://www.dnp.go.th/parkreserve/Np/Html/Tour/Eco_Tour.html
- สมจิตร ล้วนจำเริญ. (2556). *พฤติกรรมผู้บริโภค*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.